

OBSAH

Autorský kolektiv.....	13
Předmluva	17
Introduction	19

1 | Ucho a vestibulární aparát 21

David Slouka, Monika Vohlídková, Filip Ruml, Štěpánka Sýkorová

1.1. Základy klinické anatomie a fyziologie.....	21
1.2. Vyšetřovací metody	32
1.2.1. Anamnéza a fyzikální vyšetření	32
1.2.2. Vyšetření sluchu	34
1.2.2.1. Subjektivní vyšetřovací metody.....	34
1.2.2.2. Objektivní vyšetřovací metody.....	40
1.2.2.3. Vyšetření sluchu u dětských pacientů.....	43
1.2.2.4. Vyšetření Eustachovy trubice	44
1.2.3. Vyšetření funkce rovnovážného systému.....	44
1.2.3.1. Anamnéza.....	44
1.2.3.2. Vyšetření okulomotoriky.....	45
1.2.3.3. Vyšetření vestibulookulárních a vestibulospinálních reflexů	47
1.2.3.4. Vyšetření provokačními testy	48
1.2.4. Zobrazovací metody v otologii.....	51
1.3. Patologie ucha.....	53
1.3.1. Nenádorová onemocnění	53
1.3.1.1. Vrozené vývojové vady	53
1.3.1.2. Onemocnění zevního ucha	53
1.3.1.3. Onemocnění středního ucha	57
1.3.1.4. Onemocnění vnitřního ucha	68
1.3.2. Nádorová onemocnění	76
1.4. Traumata v oblasti ucha.....	78
1.5. Základní chirurgické výkony v oblasti ucha.....	80

2 | Nos a vedlejší dutiny nosní ..... 83**Vladan Hrabě, Viktorie Herejková, Robert Sakař, David Slouka**

2.1. Základy klinické anatomie a fyziologie	83
2.2. Vyšetřovací metody	88
2.3. Patologie nosu a vedlejších dutin nosních	91
2.3.1. Nenádorová onemocnění	91
2.3.1.1. Vrozené vývojové vady	91
2.3.1.2. Úrazy	92
2.3.1.3. Epistaxe	96
2.3.1.4. Záněty zevního nosu	98
2.3.1.5. Rýmy, rinosinusitidy	99
2.3.1.6. Specifické záněty nosu a vedlejších dutin nosních	112
2.3.1.7. Choroby nosní přepážky	112
2.3.1.8. Poruchy čichu	113
2.3.2. Nádorová onemocnění	115
2.3.2.1. Nezhoubné nádory	115
2.3.2.2. Zhoubné nádory	116
2.4. Onemocnění slzných cest	120
2.5. Základní chirurgické výkony v oblasti nosu a vedlejších dutin nosních	120
2.5.1. Operace zevního nosu	120
2.5.2. Operace v dutině nosní	121
2.5.3. Operace vedlejších dutin nosních	122
2.5.3.1. Operace ze zevního přístupu	122
2.5.3.2. Endoskopická endonazální chirurgie	123

3 | Dutina ústní, hltan ..... 125**Jaromír Nasswetter, Ondřej Trčka, Jiří Krčál, Jana Hanáková, David Slouka**

3.1. Základy klinické anatomie a fyziologie	125
3.2. Vyšetřovací metody	130
3.3. Patologie dutiny ústní a hltanu	131
3.3.1. Nenádorové patologie	131
3.3.1.1. Hyperplazie lymfoepitelového hltanového okruhu	131
3.3.1.2. Onemocnění dutiny ústní	132
3.3.1.3. Onemocnění hltanu	135
3.3.2. Nádorová onemocnění	145
3.3.2.1. Nádory orofaciální oblasti	145
3.3.2.2. Nádory nazofaryngu	150

3.3.2.3. Nádory oro- a hypofaryngu	151
3.4. Základní chirurgické výkony v oblasti dutiny ústní a hltanu	154
4 Slinné žlázy	157
Ondřej Sebera, Jiří Krčál, Jana Kůsová, David Slouka	
4.1. Základy klinické anatomie a fyziologie	157
4.2. Vyšetřovací metody	160
4.3. Patologie slinných žláz	160
4.3.1. Nenádorová onemocnění	160
4.3.1.1. Akutní sialoadenitidy	161
4.3.1.2. Chronické sialoadenitidy	162
4.3.1.3. Sialoadenitidy s imunologickým podkladem	163
4.3.1.4. Další nenádorová onemocnění	163
4.3.2. Nádorová onemocnění	164
4.4. Základní chirurgické výkony v oblasti slinných žláz	165
5 Jícen	167
Ondřej Trčka, Jaromír Nasswetter, Jiří Krčál, Petr Škopek, David Slouka	
5.1. Základy klinické anatomie a fyziologie	167
5.2. Vyšetřovací metody	168
5.3. Patologie jícnu	170
5.3.1. Nenádorová onemocnění	170
5.3.2. Nádorová onemocnění	174
6 Hrtan a trachea	177
Jaromír Nasswetter, Ondřej Trčka, Jiří Krčál, Monika Vohlídková, Petr Hrabačka, Tomáš Svoboda, David Slouka	
6.1. Základy klinické anatomie a fyziologie	177
6.2. Vyšetřovací metody	181
6.3. Patologie hrtanu a trachey	185
6.3.1. Nenádorová onemocnění	185
6.3.1.1. Vrozené vývojové vady	185
6.3.1.2. Poruchy inervace hrtanu	186
6.3.1.3. Záněty hrtanu a trachey	188
6.3.1.4. Úrazy hrtanu	192
6.3.2. Nádorová onemocnění	195
6.3.2.1. Nezhoubné hrtanové léze	195

6.3.2.2. Zhoubné nádory	196
6.3.2.3. Základní chirurgické výkony v oblasti hrtanu	204
6.3.2.4. Péče o pacienta po totální laryngektomii	206
6.3.2.5. Pravidla pro komunikaci po totální laryngektomii	209

7 | Štítná žláza 211

Jiří Krčál, Ondřej Trčka, Vladan Hrabě, David Slouka

7.1. Základy klinické anatomie a fyziologie.....	211
7.2. Vyšetřovací metody	213
7.3. Patologie štítné žlázy	214
7.3.1. Nenádorová onemocnění	214
7.3.2. Nádorová onemocnění	217
7.3.2.1. Nezhoubné nádory.....	217
7.3.2.2. Zhoubné nádory	217
7.4. Příštíná tělíska.....	220
7.5. Základní chirurgické výkony v oblasti štítné žlázy	221

8 | Ostatní problematika zevního krku 225

Jiří Krčál, Ondřej Trčka, Jaromír Nasswetter, David Slouka

8.1. Základy klinické anatomie a fyziologie.....	225
8.2. Vyšetřovací metody	229
8.3. Rezistence na krku, uzlinový syndrom	231
8.4. Blokové disekce krčních uzlin	236

9 | Syndrom spánkové apnoe 239

Břetislav Gál, Vojtěch Kubec, Tomáš Kostlivý, Martina Baněčková, David Slouka

9.1. Spánek	239
9.2. Poruchy spánku	241
9.3. Dýchání ve spánku	242
9.4. Syndrom spánkové apnoe a chrápání	243
9.4.1. Ronchopatie	243
9.4.2. Obstrukční syndrom spánkové apnoe.....	243
9.4.3. Centrální a smíšený syndrom spánkové apnoe	245
9.4.4. Prevalence SAS, etiologie, patofyziologie OSAS	245
9.5. Diagnostika OSAS	247
9.5.1. Anamnéza a fyzikální vyšetření	247
9.5.2. Vyšetření ve spánkové laboratoři	250

9.6. Léčba obstrukčního syndromu spánkové apnoe	252
9.6.1. Konzervativní léčba OSAS	253
9.6.2. Chirurgická léčba OSAS.....	255
9.7. Specifika OSAS v dětském věku	259
9.8. Diagnosticko-léčebné schéma SAS.....	260
10 Ošetřovatelská péče v otorinolaryngologii.....	261
Věra Olišarová, Jana Janská, David Slouka	
10.1. Hlavní úkoly sestry v péči o pacienty po ORL operacích.....	261
10.2. Hlavní úkoly sestry v pooperační péči o pacienta po totální laryngektomii.....	262
10.3. Specifika tracheostomické kanyly.....	264
10.4. Aplikace vybraných ošetřovatelských modelů v péči o pacienty po ORL operacích	265
Přehled použitých symbolů a zkratek	269
Literatura doporučená k rozšíření jednotlivých témat	273
Souhrn	275
Summary	276
Rejstřík.....	277